

Η έξοδος του Μεσολογγίου [10 Απριλίου 1826]

Γονική Κατηγορία: [Ιστορική Βιβλιοθήκη](#)

Κατηγορία: [Ελληνική Επανάσταση 1821 - Σύσταση Ελληνικού Κράτους](#)

Δημοσιευμένο στις Πέμπτη, 10 Απρίλιος 2014 12:00

Από τον/την Ιστοσελίδα "Περί Πατρίδας"

Προβολές: 6

Με την έκρηξη της επανάστασης, μετά την Πελοπόννησο, ολόκληρη η Στερεά Ελλάδα είχε επαναστατήσει και είχαν απελευθερωθεί πολλές περιοχές. Μάλιστα οργανώθηκε και πολιτικά με την "Γερούσια" στο Μεσολόγγι και τον "Άρειο Πάγος" στα Σάλωνα. Ο Σουλτάνος όμως αποφάσισε να αντιδράσει οργανωμένα με δυο στρατιές!

Η δεύτερη με τους Κιουταχή και Ομέρ Βρυώνη κατέληξε στο Μεσολόγγι, στις 25 Οκτωβρίου 1822, το οποίο οι Τούρκοι πολιορκήσαν. Ύστερα από λίγες μέρες, στις 31 Δεκεμβρίου, οι Τούρκοι αναγκάστηκαν να λύσουν την πολιορκία και να επιστρέψουν στην Ήπειρο.

Μετά την συμφωνία του Σουλτάνου και του Μεχμέτ Αλή της Αιγύπτου, η εισβολή του Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο συνδυάστηκε με επιχειρήσεις από τους Τούρκους στην Στερεά Ελλάδα, με κύριο στόχο το Μεσολόγγι. Της νέας εκστρατείας ηγείται και πάλι ο Κιουταχής που με πανίσχυρη στρατιά 35.000 ανδρών έφτασε στο Μεσολόγγι στα μέσα Απριλίου 1825. Είναι η δεύτερη και καθοριστική πολιορκία της πόλης που κατέληξε στην ηρωική έξοδο.

1η Φάση της πολιορκίας: Από τον Απρίλιο ως το Δεκέμβριο του 1825 κράτησε η πρώτη φάση της πολιορκίας και στο διάστημα αυτό οι Τούρκοι έφτασαν σε απόσταση μερικών δεκάδων μέτρων από το τείχος. Μια ισχυρή επίθεση του Κιουταχί στις 21 Ιουλίου 1825 απέτυχε και τρεις μέρες αργότερα μια Ελληνική νυκτερινή αντεπίθεση προκάλεσε σοβαρότατες απώλειες στο τουρκικό στρατόπεδο.

Στο μεταξύ Ελληνικά πλοία είχαν διασπάσει το θαλάσσιο αποκλεισμό και είχαν εφοδιάσει τους πολιορκημένους με τροφές και πολεμοφόδια, ενώ στις αρχές Αυγούστου η άμυνα του Μεσολογγίου ενισχύθηκε με 1500 ακόμα άντρες. Μετά τις άκαρπες επιθέσεις του ο Κιουταχί αποσύρθηκε στις γύρω υπώρειες και κατά διαστήματα βομβάρδιζε την πόλη, χωρίς όμως την ασφυκτική πίεση των πρώτων μηνών.

2η Φάση της πολιορκίας: Τον Δεκέμβριο του 1825 άρχισε η δεύτερη φάση της πολιορκίας όταν ο Ιμπραήμ έφτασε στο Μεσολόγγι με ισχυρή δύναμη (10.000 άνδρες), αποφασισμένος να το καταλάβει. Μετά την απόρριψη από τους πολιορκημένους της πρότασής του για παράδοση, η πολιορκία έγινε στενότερη και από τον Φεβρουάριο οι πολιορκημένοι πιέζονταν από τις επιθέσεις των Αιγυπτίων και από την πείνα.

Τα νησάκια της λιμνοθάλασσας, προπύργια του Μεσολογγίου, έπεσαν στα χέρια του εχθρού, εκτός από την

Κλείσοβα, που η νίκη των Ελλήνων υπήρξε θριαμβευτική. Οι πολιορκημένοι μάταια περίμεναν την ενίσχυσή τους από το Ναύπλιο και η προσπάθεια του Ελληνικού στόλου να λύσει την πολιορκία από την θάλασσα αποδείχτηκε αδύνατη. Μόνη λύση μέσα σε αυτές τις συνθήκες, που διαρκώς χειροτέρευαν, απέμεινε η έξοδος...

Το Μεσολόγγι το 1825 αποτελούσε σε μικρογραφία μια μικρή Ελλάδα, στην καρδιά της Ελλάδος, γιατί μέσα στην πόλη εκείνη δεν ήταν κλεισμένοι μόνο Μεσολογγίτες και Πελοποννήσιοι, αλλά και αντιπρόσωποι όλων των Ελληνικών πληθυσμών από τον Ισθμό και επάνω. Κατά την πρώτη φάση της πολιορκίας οι πολιορκημένοι με συνεχείς αντεπιθέσεις αλλά και με συνεχή ανεφοδιασμό, έστω και δύσκολα, από τον Ελληνικό στόλο υπέμεναν την πολιορκία. Η θέση των Ελλήνων χειροτέρευσε κατά την δεύτερη φάση της πολιορκίας.

Είχαν κουραστεί από την εννεάμηνη πολιορκία και ιδίως από την έλλειψη τροφίμων. Η κατάσταση βέβαια ήταν περισσότερο τραγική για τους αρρώστους και τους πληγωμένους. Μολαταύτα η μαχητικότητα τους ήταν άκαμπτη και αμετακίνητη η απόφασή τους να νικήσουν ή να πεθάνουν, ιδιαίτερα των ντόπιων που έφθασαν στον ύψιστο βαθμό του ηρωισμού και της αυτοθυσίας.

Μετά την κατάληψη του Βασιλαδίου, του Ντολμά και του Πόρου (μόνο η Κλείσοβα έμενε ακόμα στους Έλληνες) οι πολιορκημένοι απελπισμένοι και εξαντλημένοι από τη φοβερή πείνα και τις άλλες στερήσεις, μόνο από την άφιξη του στόλου περίμεναν σωτηρία.

Από τα μέσα κιόλας Φεβρουαρίου η κατάσταση στο Μεσολόγγι είχε αρχίσει να γίνεται τραγική. Πολλές οικογένειες είχαν αρχίσει να στερούνται εντελώς τα τρόφιμα και αναγκάζονταν να σφάζουν άλογα, μουλάρια, γαϊδούρια και κατόπιν σκύλους, γάτες, ποντικούς. Αλλά και αυτά έλειψαν. Από τις 16 Μαρτίου άρχισαν να τρώνε αρμυρίκια, πικρά χόρτα που φύτευαν κοντά στην θάλασσα.

Ο υποσιτισμός και οι αρρώστιες εξασθένιζαν τους ρωμαλέους οργανισμούς των ανδρών της φρουράς και προκαλούσαν πολλούς θανάτους. Από τον Απρίλιο όμως τα ολιγάριθμα Ελληνικά πλοία με ναύαρχο τον Μιαούλη, απέτυχαν σε επανειλημμένες προσπάθειες να διασπάσουν τον αποκλεισμό του τουρκοαιγυπτιακού στόλου. Στους πολιορκημένους δεν έμενε άλλη λύση από την έξοδο!

Για τους ασθενείς και πληγωμένους, αποφάσισαν να μεταφερθούν στα πιο οχυρωμένα σπίτια και εκεί να πεθάνουν πολεμώντας. Εκείνοι δέχτηκαν.

“Τα παράθυρα να μας αφήσετε ανοιχτά μονάχα και ώρα σας καλή ! Ο Θεός να μας ανταμώσει στον άλλο κόσμο” είπαν και αποχαιρετίστηκαν πολιορκημένοι, απελπισμένοι πια, πήραν την οριστική απόφαση να επιχειρήσουν έξοδο την νύχτα της **10ης Απριλίου προς την 11η**, Κυριακή των Βαΐων και ειδοποίησαν σχετικά τους Έλληνες του στρατοπέδου της Δερβέκιστας να προσπαθήσουν να φέρουν αντιπερισπασμό στους Τούρκους.

Αποφάσισαν να σκοτώσουν όλους τους αιχμαλώτους, καθώς και τα γυναικόπαιδα για να μην πέσουν στα χέρια των Τούρκων. Ενώ η πρώτη απόφαση πραγματοποιήθηκε, την δεύτερη απέτρεψε ο επίσκοπος Ρωγών Ιωσήφ. Οι ασθενείς και τραυματισμένοι μεταφέρθηκαν στα πιο οχυρά σπίτια και εκεί να πεθάνουν πολεμώντας.

Το μεσημέρι της 10ης Απριλίου καταρτίστηκε το σχέδιο και το δειλινό άρχισαν όλοι να μαζεύονται στις προσδιορισμένες θέσεις. Κατά τις 6.30 ακούστηκε επάνω στο Ζυγό η ομοβροντία του Ελληνικού επικουρικού σώματος, που είχε φθάσει από την Δερβέστικα. Όταν νύχτωσε οι περισσότεροι της φρουράς είχαν βγει έξω από την πόλη και περίμεναν το σύνθημα του ξεκινήματος. Το σχέδιό τους όμως προδόθηκε και οι Τουρκοαιγύπτιοι άρχισαν να τους κτυπούν με πυκνά πυρά κανονιών και τουφεκιών.

Τελικά οι Έλληνες αποφάσισαν να κινηθούν όρμησαν οι άνδρες των δύο πρώτων σωμάτων με τα γιαταγάνια και τα σπαθιά τους επάνω στις εχθρικές γραμμές. Καμιά δύναμη δεν ήταν ικανή να αναχαιτίσει τον χείμαρρο εκείνο των απελπισμένων. Ο καθένας τους κοίταζε πως να ανατρέψει τα εμπόδια που βρίσκονταν μπροστά του και να περάσει. Εκείνη την στιγμή ακούστηκε από το τρίτο σώμα των γυναικόπαιδων η φωνή “οπίσω, οπίσω, μωρέ παιδιά!” και αποχωρίστηκαν μερικοί από τα δύο πρώτα σώματα. Η σύγκρουση ήταν φονικότατη!

Οι Έλληνες ανατρέπουν όποιον βρουν μπροστά τους και προχωρούν αφήνοντας πίσω πολλούς νεκρούς. Την πορεία τους συνόδευσαν δύο εκρήξεις από την πόλη. Η πρώτη από την έκρηξη των υπονόμων και η άλλη από την ανατίναξη της πυριτιδαποθήκης με τον ηρωικό Χρήστο Καψάλη. Οι Έλληνες είχαν απώλειες και από τους κρυμμένους στα διάφορα υψώματα και τις χαράδρες Αλβανούς. Μολαταύτα αντιμετώπιζαν με σταθερότητα τον αόρατο εχθρό.

Είχε αρχίσει να γλυκοχαράζει η Κυριακή των Βαΐων, όταν η μάχη έπαψε. Εκεί επάνω μόνο, στην κορυφή του Ζυγού, μπόρεσαν να αναπνεύσουν λίγο ελεύθερα. Από τους 3000 στρατιωτικούς που πήραν μέρος στην έξοδο, μόνο 1300 σώθηκαν! Οι υπόλοιποι 1700 σκοτώθηκαν στις συμπλοκές της εξόδου. Από τις γυναίκες, 13 μόνο Σουλιώτισσες σώθηκαν και από τα παιδιά τρία ή τέσσερα. Οι απώλειες των Τουρκοαιγυπτίων υπολογίστηκαν σε 5000. Την ντροπή του Ελληνικού εμφυλίου πολέμου εξαγνίζει η θυσία μιας πόλης και των αγωνιστών της.

Η θυσία του Μεσολογγίου, που επί 12 ολόκληρους μήνες αντιστάθηκε ηρωικά, προώθησε το Ελληνικό ζήτημα, όσο

καμιά άλλη Ελληνική νίκη: πλημμύρισε τους άλλους Έλληνες και τους Ευρωπαίους με αισθήματα θαυμασμού για τους άνδρες της φρουράς του και τον ηρωικό πληθυσμό του Μεσολογγίου. Πραγματικά σπάνια συναντά κανείς στις σελίδες της ιστορίας παραδείγματα παρόμοιας υπεράνθρωπης ψυχικής αντοχής. Οι φλόγες του Μεσολογγίου θέρμαναν τις καρδιές των πολιτισμένων λαών και τους ξεσήκωσαν σε μια αληθινή σταυροφορία για την απελευθέρωση του Ελληνικού έθνους.

“Τα μάτια μου δεν είδαν τόπον ενδοξότερον από τούτο το αλωνάκι”, Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ

Πηγή: [Περί Πατρίς](#)